

עפ"א 32155/03/18 - ג'אודת פאיז יאסין נגד הועדה המחוזית לתכנון ובנייה - מחוז צפון

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 32155-03-18 פאיז יאסין נ' הועדה המחוזית לתכנון ובנייה - מחוז צפון
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט שמואל מנדלבוים

המערער ג'אודת פאיז יאסין

ע"י ב"כ עו"ד שלומי בלומנפלד

נגד

המשיב

הועדה המחוזית לתכנון ובנייה - מחוז צפון

ע"י ב"כ עו"ד סרגיי מורין

פסק דין

1. בפני ערעור על החלטת בית משפט השלום בעכו בתיק בב"נ 25047-06-16 מיום 4.3.18 (כב' השופט וויליאם חאמד) (להלן: "**ההחלטה**") שבה הורה בית המשפט קמא על מחיקת בקשה לביטול צו הריסה מנהלי ובקשה לעיכוב ביצוע (להלן: "**הבקשה**") שהוגשו על ידי המערער, ובערעור מבקש המערער להורות על ביטול ההחלטה ועל השבת הדיון לבית משפט קמא על מנת שלטענת המערער "ינתן לו יומו" בבית המשפט.

רקע עובדתי

2. כעולה מטיעוני הצדדים, להחלטה קדמה השתלשלות עניינים דיונים ממושכת ביותר, אשר ראשיתה ביום 8.6.16, אז נתן יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה מחוז צפון, מכוח סמכותו על פי סעיף 238א (בנוסחו לפני תיקון 116) **לחוק התכנון והבנייה**, תשכ"ה - 1965 (החוק בנוסחו לפני תיקון 116 ייקרא להלן - "**חוק התכנון והבנייה**"), צו הריסה מנהלי (להלן: "**צו ההריסה**") אשר הורה על הריסת מבנים אשר נבנו ללא היתר על ידי המערער במקרקעין הידועים כגוש 18579 חלקה 6 (להלן: "**המקרקעין**") ואשר כללו, בין היתר, מבנה דו קומתי הבנוי בטון ובלוקים בשטח כולל של 363 מ"ר וכן מבנים נוספים.

3. ביום 13.6.16 הוגשה על ידי המערער בקשה לביטול ו/או עיכוב ביצוע צו ההריסה, ובאותו יום ניתן צו עיכוב ביצוע זמני של צו ההריסה עד למתן החלטה אחרת.

4. מעיון בבקשה עולה כי למעט טענות בדבר פגיעה במערער בכך שלא נמסרו לו התמונות אשר צורפו לתצהיר שצורף לצו ההריסה, וכי חובת ההיוועצות הקבועה בחוק לא קוימה, לא נטענו טענות נוספות

ביחס לצו ההריסה וב"כ המערער ציין כי הוא: "יוסיף וירחיב ביום הדיון שיקבע", ובתגובה שהוגשה על ידי המשיבה, נטען, בין היתר, כי הבקשה הוגשה בניגוד לתקנות, ולפיכך, יש לדחותה על הסף, וכי המערער המשיך בביצוע עבודות בנייה גם לאחר מתן הצו ולפיכך יש לדחות את בקשתו על הסף בשל חוסר ניקיון כפיים וכן טענות נוספות שהועלו על ידי המשיבה לגופו של עניין.

5. אין מחלוקת בין הצדדים על כך שהדיון בבקשת המערער נדחה מספר רב ביותר של פעמים, על פי בקשות שהוגשו על ידי שני הצדדים, ולמעשה, רק ביום 28.3.17 התקיים דיון ראשון לגופה של הבקשה, ובה נחקרו המערער והעד, ירון אבינערי, מטעם המשיבה, ובסיומו הורה בית המשפט קמא למערער להגיש בקשה מתוקנת שבו יפורטו טענותיו כנגד צו ההריסה.

6. ביום 18.5.17 הוגשה בקשה מתוקנת על ידי המערער תחת הכותרת "פירוט בכתב", ואקדים ואציין כי לא מצאתי במסמך האמור פירוט כנדרש של הטענות העובדתיות של המערער כי אם "כותרות" באשר לסוג הטענות שבכוונתו להעלות (לדוגמא: "טענות בנוגע לשאלת האכלוס ו/או סיום הבנייה"), ובתגובה שהוגשה על ידי המשיבה נטען, בין היתר, כי יש לדחות על הסף את בקשתו של המערער בהעדר פירוט של ממש גם בבקשתו המתוקנת.

7. ביום 12.6.17 התקיים דיון נוסף בבית המשפט קמא ובו נדחתה עמדת המשיבה לפיה יש לדחות את הבקשה המתוקנת על הסף, אף ללא שמיעת עדים, ובית המשפט קמא קבע כי:

"... המדובר בבקשה מפורטת ואף ממוקדת ולכן דין הבקשה היום למחיקת בקשתו של המבקש מטעם זה, להידחות. כמו כן, זכות יסוד של המבקש לחקור את העדים מטעם המשיבה אשר ערכו מסמכים וביצעו בדיקות, אשר בהתבסס עליהם ניתן צו ההריסה המנהלי, ולא ניתן להכריע בבקשה לביטול צו על סמך טיעונים בכתב בלבד בהעדר הסכמה של כל הצדדים".

8. בהתאם קבע בית המשפט קמא מועד לשמיעת עדויות הצדדים ליום 18.7.17 ואולם מועד זה לא התקיים בשל מחלת המערער, ובהחלטת בית המשפט מאותו היום צוין כי: "... להעיר כי במידה ואין בכוונת המבקש להעיד, ישקול בא כוחו לקיים את ישיבת היום בהעדרו".

9. לאחר מכן, נדחה מועד הדיון פעמיים נוספות בשל בעיה רפואית של ב"כ המערער, ובשל מצבו הרפואי של המערער ונקבע דיון בתיק ליום 15.1.18.

10. במועד הדיון שנקבע התייצב עורך דין ממשרדו של ב"כ המבקש, **ללא המבקש**, וטען כי המבקש עבר ניתוח בשפה התחתונה ויש לו כאבי גב וכי ב"כ המבקש אינו יכול "לקיים דיון ללא הלקוח" ולפיכך הוא מתנגד להצגת ראיות, ויודגש כי לדיון התייצב ב"כ המשיבה ביחד עם העד מטעם המשיבה אשר היה ערוך לחקירתו.

11. בסיום הדיון קבע בית המשפט כי הוגשו 7 בקשות לדחיית הדיון על ידי המערער מאז עדותו ביום 18.3.17 ובית המשפט לאחר שבחן את האישור הרפואי שהוצג בפניו קבע, כי אין הוא מצדיק את אי התייצבות המערער לדיון, וכי המערער כבר נחקר על תצהירו, וכל שנדרש היה זה לחקור את העד מטעם המשיבה, ובנסיבות אלו, **"הגיעה העת לקדם את ההליך ולתת החלטה סופית"**.

12. בנוסף ציין בית המשפט כי **"התמונות שהוצגו בפניי היום מלמדות באופן חד וברור כי עבודות הבנייה נמשכות גם בחודשים האחרונה, דבר המלמד על פניו על חוסר ניקיון כפיים מצד המבקש, אם כי הדבר יוכרע סופית בהחלטה שתינתן בהמשך"**.

13. לפיכך, קבע בית המשפט קמא דיון לשמיעת העדים ולסיכומים מטעם הצדדים, ובית המשפט הדגיש כי לא ייעתר לבקשה לדחיית מועד הדיון, וכי במקרה כזה **"תינתן החלטה לפיה ההחלטה בבקשה לביטול הצו תינתן לפי הטיעונים בכתב שיוגשו. בית המשפט מבהיר כי העדים ישמעו בדיון הנ"ל, לא תינתן דחייה לצורך שמיעת מי מהעדים, והדיון התקיים גם בהעדרו של המבקש, במידה וזה לא התייצב מכל סיבה שהיא ולא תידרש הסכמתו לשם כך"**.

14. לאחר שתי דחיות נוספות, מטעמים הקשורים בב"כ המערער, התקיים ביום 12.2.18 דיון וגם אליו לא התייצב המערער, ופעם נוספת התייצב עו"ד רואימי ממשדו של ב"כ המבקש, וזאת למרות שהדיון ביום 15.1.18 נדחה, בין היתר, מהטעם שעו"ד רואימי לא היה בקיא בתיק, ובו טען עו"ד רואימי כי המערער חולה וכי **"שוחחנו עם הלקוח והוא לא מסמיך אותנו להופיע בלעדיו. לכן, לא נותרה לנו ברירה אלא לדחות"**.

15. בית המשפט קמא דחה את הבקשה, תוך שהוא מפרט את כל בקשות הדחייה שהגיש ב"כ המערער ואשר הובילו להתמשכות לא מידתית של ההליכים, באופן המנוגד לחלוטין לצורך לסיים את ההליך סמוך מאוד לאחר פתיחתו, בשל אופי הסעד המבוקש, ולפיכך, הורה בית המשפט קמא על הגשת סיכומים בכתב וכן קבע כי **"במידה ולא יוגשו סיכומים על ידי המבקש תוך 15 יום מהיום, יראה הדבר כוונתו על כך והבקשה מטעמו תימחק על הסף"**.

16. ביום 4.3.18, לאחר שהמערער לא הגיש סיכומיו, ובהמשך להחלטה מיום 12.2.18, הורה בית המשפט על מחיקת הבקשה, ועל החלטה זו, הוגש הערעור שבפניי.

טיעוני המערער

17. בהודעת הערעור נטען כי טעה בית המשפט קמא בהחלטתו מיום 15.1.18 עת הורה על קיום דיון גם בהעדרו של המערער ולטענת המערער זכותו להיות נוכח בדיון בעניינו.

18. בנוסף נטען, כי טעה בית המשפט קמא בהחלטתו מיום 12.2.18 כאשר, מצד אחד, לא קבע כי האישור הרפואי שהוצג בפניו והמתייחס למצבו הרפואי של המערער אינו מצדיק את אי התייצבותו, אך מאידך, הורה על הגשת סיכומים בכתב, וכי אם סבר בית המשפט כי האישורים אינם קבילים, יכול היה להורות על צו הבאה למערער או לזמן לחקירה את רופאיו וזאת לא נעשה.

19. כמו כן נטען כי לב"כ המערער לא היתה סמכות לטעון ללא נוכחות המערער, והוא חזר על טענה זו בפני בית המשפט קמא מספר פעמים, ולאור טענה זו, גם לא הוגשו הסיכומים על ידו, וכי הגשת הסיכומים מבלי שניתנה לו האפשרות לחקור את המצהיר מטעם המשיבה, היה בה כדי לפגוע בהגנתו של המערער.

20. בנוסף טען ב"כ המערער, בדיון שהתקיים בפניי כי לא הגיש ערעור על החלטת בית המשפט מיום 15.1.18 מהטעם שאין מגישים ערעור על החלטתו ביניים בהליך מנהלי, ובנוסף, ביקש ב"כ המערער להתבסס על קביעתו של בית המשפט קמא בהחלטתו מיום 12.6.17 לפיה יש לאפשר למערער לחקור את העדים וכי אין להחליט בתיק ללא חקירת העדים, וב"כ המערער טען כי אין לסטות מהחלטה זו, אם כי אישר כי אין חשיבות לחקירת המערער אלא רק לחקירת עדי המשיבה, וב"כ המערער הדגיש כי ברצונו לחקור את העד, מר אבי אבינערי.

21. בנוסף נטען כי למערער זכות קנויה להתייצב לדיון, וכי בא כוחו אינו יכול לטעון בהעדרו ללא הסכמתו, וכי הפרקטיקה הנוהגת היא שדורשים בהליך פלילי "אישור שפיטה" מאדם שאינו רוצה להגיע לדיונים בעניינו ובו מצהיר אותו אדם כי הוא מסכים לדיון בהעדרו.

טיעוני המשיבה

22. בתגובה מפורטת שהוגשה על ידי המשיבה לבקשה לעיכוב ביצוע ההחלטה, ובדיון בפניי, טען ב"כ המשיבה כי דין הבקשה לעיכוב ביצוע ודין הערעור גופו, להידחות, וזאת ממספר טעמים ובראשם מאחר והחלטת בית המשפט קמא הינה תוצאה מתבקשת של עשיית דין עצמי על ידי ב"כ המערער, אשר החליט שלא להגיש סיכומיו, על אף שידע כי התוצאה תהיה מחיקת בקשתו, וכי המערער יכול היה להגיש סיכומים בהם היה מעלה את כל טענותיו ובכלל זה את הטענה לפיה העדר חקירת עדי המשיבה פוגעת באפשרותו להביא את טענותיו כראוי בפני בית המשפט.

23. בנוסף נטען, כי למעשה הערעור הינו ערעור מוסווה על החלטות ביניים של בית המשפט קמא מיום 15.1.18 ו- 12.2.18, וכמו כן נטען כי דין הבקשה לעיכוב ביצוע ודין הערעור, להידחות על הסף בשל חוסר ניקיון כפיו של המערער אשר המשיך את עבודות הבנייה, גם לאחר שהומצא לו צו ההריסה המנהלי, וב"כ המשיבה פירט את העבודות הנוספות שבוצעו על ידי המערער מאז מועד הוצאת המנהלי ואשר ביצען הוכח בפני בית המשפט קמא באמצעות התמונות שהוצגו לבית המשפט, **בנוכחות**

המפקח אבי אבינערי שהוא אשר צילם את התמונות, וכעולה מן התמונות המבנה הבלתי חוקי שנבנה על ידי המערער כמעט הוכפל בגודלו, וב"כ המשיבה ציין כי לא הובאו מטעם המערער ראיות כלשהן שיש בהן כדי להפריך את הטענה בדבר ביצוע עבודות לאחר מתן הצו המנהלי.

24. בעניין זה, הפנה ב"כ המשיבה לפסיקה רלבנטית, וכן להוראות חוק התכנון והבנייה לאחר תיקון 116 (שאינו חל בענייננו) ואשר לפיהן אין כיום אפשרות לעכב ביצועו של צו הריסה מנהלי באם עבודות הבנייה שלגביהן ניתן הצו נמשכו לאחר הוצאתו.

25. בנוסף נטען, כי המערער לא הצביע על מקור חוקי שאינו מאפשר קיום דיון בבקשה שהוגשה על ידי המערער **שלא בנוכחותו**, והוראות **חוק התכנון והבנייה ותקנות התכנון והבנייה** (סדרי דין בבקשות לעניין צו הריסה מנהלי), תש"ע - 2010, אינם כוללות חובה לקיים דיון בנוכחות מבקש ביטול צו ההריסה המנהלי, ותקנה 6 לתקנות הנ"ל מסמיכה את בית המשפט ליתן החלטה אף ללא דיון במעמד הצדדים.

26. לטענת המשיבה, די בכך כדי לדחות על הסף את הערעור, והדברים נכונים במשנה תוקף למקרה שבפינו שבו ניתנו למערער הזדמנויות רבות להתייצב לדיונים או להגיש סיכומים וזאת בהליך שאותו **יזם המערער**, והמערער הוא שבחר שלא לנצל הזדמנויות אלה.

27. בנוסף טענה המשיבה, כי גם לגופו של עניין, המערער לא הניח בפני בית המשפט טענות עובדתיות קונקרטיות כנגד צו ההריסה, ובנסיבות כאלה, אין מקום, על פי הפסיקה, לאפשר חקירת עדים מטעם המשיבה, ולפיכך, לא נפל פגם בהחלטת בית המשפט אשר יכול היה להכריע בתיק על סמך טיעונים בכתב.

28. כמו כן, נטען כי המערער לא הניח אפילו ראיות לכאורה לקיום עילה לביטול צו ההריסה או לקיום פגם חמור המצדיק ביטולו ובנוסף נטען כי המערער גם לא פירט זיקה כלשהי למקרקעין בהן בוצעה הבנייה הלא חוקית, ובנסיבות אלה וגם מטעם זה, דין בקשתו להידחות את הסף.

29. כמו כן נטען, כי על פי תיקון 116 הכלל הוא הכרעה בכתב ודיון בנוכחות הצדדים הוא החריג, ועל אף שהתיקון אינו חל במקרה שבפינו, ישנה פסיקה הקובעת כי לא ניתן להתעלם מרוח התיקון גם בדיון במקרים לגביהם לא חל התיקון.

30. בנוסף הודגשה התמשכות ההליכים שנגרמה בשל התנהלות המערער, וכן הודגש כי השאלה שבה נדרש בית המשפט של ערעור לדון, הוא האם נפל פגם בהחלטה למחיקת הבקשה, וזאת לאחר שהמערער לא הגיש סיכומים מטעמו.

31. לאור טיעוני הצדדים, עליי ליתן החלטתי.

דין והכרעה

32. **לאחר שעיינתי בכל טיעוני הצדדים, אני סבור כי דין הערעור להידחות וכי לא עלה בידי ב"כ המערער להצביע בפניי על עילה המצדיקה התערבות בהחלטותיו של בית המשפט קמא.**

33. אקדים ואדגיש כי אני מקבל את טענת המשיבה לפיה החלטתו של בית המשפט קמא, אשר הורתה על מחיקת הבקשה לביטול צו ההריסה, הייתה החלטה מתבקשת ומתחייבת נוכח החלטתו הקודמת של בית המשפט קמא מיום 12.2.18, ולאחר שב"כ המערער עשה דין לעצמו והחליט כי הוא אינו מגיש סיכומים, ולמעשה גם בהודעת הערעור, אין כל טענה המצביעה על פגם בהחלטה זו.

34. בנסיבות אלה, ערעורו של המערער מתמקד למעשה בהחלטותיו של בית המשפט קמא מיום 15.1.18 ו- 12.2.18 אשר הובילו להחלטת המחיקה, שהינן החלטות דיוניות - ניהוליות אשר נגעו לאופן ניהול ההליך המשפטי בפני בית המשפט קמא וכבר נקבע לא אחת בפסיקה כי:

"כידוע, בית משפט זה ממעט להתערב בהחלטות של הערכאות הדיוניות בסוגיות דיוניות-ניהוליות, אלא במקרים חריגים בהם ההחלטה שהתקבלה עומדת בניגוד לדין או שהיא גורמת לעיוות דין לאחד הצדדים..."

רע"א 7192/14, דוד צוקר ובניו חברה לבניין ולהשקעות בע"מ נ' דוד צוקר (1.1.15), פסקה 12; וראו גם: רע"א 867/17 פנינת הצומת בע"מ נ' ש' שלמה מכירת רכב (2000) בע"מ (22.3.17), פסקה 10; וכן בר"מ 7301/16 יהושע לובינסקי נ' עיריית ראשון לציון (20.11.16), פסקה 3; וכן ע"פ 4576/07 יששכר בן חיים נ' מדינת ישראל (10.6.2007), פסקה 3; וכן ראו: עפ"ת (נצרת) 23671-07-10 מרדכי חלפלה נ' מדינת ישראל (21.12.2010), עמ' 6 לפסה"ד.

35. לעמדת, מכל השתלשלות העניינים אשר פורטה לעיל, עולה כי בית המשפט קמא נהג באורך רוח יוצא דופן עם המערער, ואפשר לו מספר רב של פעמים למצות את זכויותיו הדיוניות והמהותיות בהליך, ומשנוכח בית המשפט לדעת כי אורך רוח זה מנוצל לרעה על ידי המערער, צדק בית המשפט קמא כאשר פעל להביא לסיומו של ההליך, ולא מצאתי כי החלטותיו ניתנו בניגוד לדין או גרמו עיוות דין למערער.

36. ראשית, יש לזכור כי החלטת בית המשפט קמא בסיכומי של דבר, הובילה אך ורק למחיקת בקשתו של המערער אשר "נהנה" מעיכוב ביצועו של צו ההריסה המנהלי מאז שנת 2016, וגם כיום, לאחר מתן פסק דיני, המערער אינו מנוע מהגשת בקשה מחודשת לבית המשפט קמא, ובנסיבות אלה, נראה כי

מלכתחילה לא קיים בסיס במקרה זה לטענה בדבר פגיעה חמורה במערער שיש בה כדי לגרום לעיוות דין.

37. זאת ועוד ולגופו של עניין, בית המשפט קמא צדק כאשר קבע כי דרך התנהלותם של המערער ובאי כוחו אשר הגישו מספר חריג של בקשות לדחיית מועד הדיון, עומדת בניגוד גמור לתכליתו של הליך בקשה לביטול צו הריסה מינהלי אשר אמור להיות הליך מהיר ותכליתי, ולפיכך לא נפל פגם בהחלטות שקיבל בית המשפט ואשר נועדו למנוע את התמשכות ההליכים.

כפי שכבר נקבע לא אחת, תכליתו של צו הריסה מנהלי הינה להוות כלי לסילוק בנייה בלתי חוקית מעל פני השטח "על אתר וכדי למנוע קביעת עובדות" (ראו: עפ"א 28888-09-17 **אבו רומי נ' הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה - מחוז צפון** (2.10.17), פסקה 23; וכן אפנה לדברי השופט א' פרוקצ'יה ב- ע"פ 10505/03 **אזולאי נ' מדינת ישראל**, פ"ד נח(2), 625, 627, לפיהם: **"תכליתו של צו הריסה היא למנוע אפשרות של השהיית ביצוע צווים בדרך של גרירת הליכים משפטיים באופן מלאכותי בכדי להרוויח זמן"**, ולפיכך אין לאפשר למי שמבקש לבטל צו הריסה מינהלי, "לגרור" את ההליכים המשפטיים הנדרשים לצורך בירור הבקשה בתואנות שונות ומשונות כפי שנעשה במקרה זה.

38. וכעת יש לבחון האם נפל פגם חוקי בהחלטות הדיוניות אותן קיבל בית המשפט ובהקשר זה אבקש להדגיש כי אף ב"כ המערער מאשר כי לא קיים מקור חוקי המחייב את נוכחותו של המערער בדיון בבקשתו לביטול צו ההריסה, ואף הוראות **חוק התכנון והבנייה ותקנות התכנון והבנייה (סדרי דין בבקשות לעניין צו הריסה מנהלי)**, תש"ע - 2010, אינן כוללות חובה לקיים דיון בנוכחות מבקש ביטול צו ההריסה המנהלי.

39. זאת ועוד, הליך הדיון בבקשה לביטול צו הריסה מינהלי, הינו הליך מינהלי במהותו, ולפיכך ניתן לפנות על דרך ההיקש **בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין)** התשס"א- 2000, שם נקבע בתקנה 21ח' כי **"העתירה תישמע במעמד העותר והמשיב או באי כחם..." (דגש שלי ש.מ.)**.

40. למעלה מהדרוש יצוין כי אף בהליך הפלילי המחייב נוכחות של הנאשם (סעיף 126 **לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) (התשמ"ב-1982, להלן-"החסד"פ")**, הוקנתה לבית המשפט סמכות לנהל במקרים מסוימים את המשפט אף בהעדרו של הנאשם, וזאת בין היתר במקרים בהם הנאשם מנסה לסכל בפועל את ניהולו של ההליך וזאת באמצעות אי התייצבות עקבית לדיונים, בהתאם לסמכות המוקנית לבית המשפט בסעיף 131 **לחסד"פ**, וכך נקבע כי: **"אם כך עולה, כי מקרה ואדם נמנע בצורה מכוונת להגיע לדיונים בעניינו, הרי שיש בכך להצדיק שימוש בסעיף 131 לחסד"פ ולדון אדם בהיעדרו, הן אם מדובר בעבירות קלות והן אם מדובר בעבירות חמורות"** (ע"פ (מחוזי חיפה) 19932-05-12 **יוסף פניני נ' מדינת ישראל - עיריית חיפה** (15.7.12), עמ' 8 **לפסק הדין**).

41. לפיכך, וכאשר נוכח בית המשפט לדעת כי המערער בחר שלא להתייצב באופן עקבי לדיונים שנקבעו בעניינו, וכאשר סבר בית המשפט כי האישור הרפואי שהוצג על ידי ב"כ המערער בדיון מיום 15.1.2018, אינו מצדיק את העדרותו של המערער, היה בית המשפט רשאי להמשיך ולנהל את המשפט אף בהעדרו של המערער, ואף היה רשאי לעמדתו לדחות את בקשת המערער לגופה על סמך טיעוני המשיבה וזאת לאחר שב"כ המערער סירב לנהל את ההליך לטענתו ב"העדר אישור של הלקוח" לייצגו ללא נוכחותו.

42. אלא שגם במקרה זה בחר בית המשפט לפעול במתינות, ולא נפל כל פגם בהחלטת בית המשפט קמא מיום 15.1.18 שבה קבע מועד לדיון שבו ישמעו העדים וסיכומי הצדדים, תוך שהוא מדגיש כי לא תינתן דחייה נוספת וכי באם תוגש בקשה לדחייה, תינתן החלטה על בסיס טיעונים בכתב.

43. משניתנה החלטה זו, היה על המערער להיערך בהתאם, ולקחת בחשבון את העובדה שבאם לא ימלא אחר החלטת בית המשפט קמא, תישלל ממנו האפשרות לחקור את עדי המשיבה ויהיה עליו להגיש סיכומים בכתב.

בשלב זה אבקש להתייחס בתמצית לטענת ב"כ המערער לפיה המערער לא הסמיך אותם לייצגו בהעדרו בבית המשפט. לעמדתו, קיים ספק רב בנכונותה של טענה זו, ועיון ביפוי הכח אשר הוגש על ידי ב"כ המערער מעלה כי המערער הסמיך את באי כוחו באופן גורף לפעול **בשמו ובמקומו** בפעולות המפורטות ביפוי הכח ובכלל זה: **"להופיע בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט..."** וזאת מבלי שצויינה הסתייגות כלשהי לפיה באי כוחו לא יהיו רשאים להופיע בשמו ללא נוכחותו.

44. יותר מכך, המערער אשר לטענתו סובל מבעיות רפואיות מתמשכות אשר מונעות ממנו באופן עקבי להתייצב לדיוני בית המשפט, אינו רשאי להגיש בקשה לביטול צו הריסה מינהלי שבגינה אף ניתנה החלטה לעיכוב ביצוע, ולאחר מכן לטעון כי הוא אינו יכול להתייצב לדיונים הנקבעים בבקשתו מחד אך עורכי דינו אינם רשאים לייצגו מאידך.

לעמדתו מדובר בהתנהגות חסרת תום לב של המערער אשר כל תכליתה לסכל את קיומו של ההליך המשפטי אשר נועד לבירור הבקשה שהוגשה על ידי המערער עצמו, תוך ניצול החלטת בית המשפט בדבר עיכוב ההליכים.

בענין זה אפנה לדברים הברורים שנאמרו על ידי בית המשפט העליון, באשר לחובת תום הלב החלה אף על נאשם בהליך פלילי, בכל הנוגע לשימוש שנעשה על ידו בזכויותיו הדיוניות ועל סמכותו של בית המשפט להגביל את השימוש בזכויות דיוניות של צד להליך מקום בו נעשה שימוש לרעה בזכויות אלו, וכך נקבע כי:

"זאת ועוד, הזכות לנוכחות בהליך והזכות לנהל הגנה הן זכויות דיוניות, ולהשקפתי, השימוש בהן צריך שייעשה בדרך מקובלת ובתום לב. במשפט האזרחי, הוחל עיקרון תום-הלב במפורש על שימוש בזכויות דיוניות, תוך שימוש בסעיפים 39 ו-61 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973.....סבורני, כי כך יש לנהוג גם בגדרו של הליך פלילי - על הצדדים להליך זה לעשות שימוש בזכויות הדיוניות הנתונות להם בדרך מקובלת ובתום לב, ולידע, כי להפרתה של חובה זו עשויות להיות השלכות במישור הגבלתן של הזכויות הדיוניות שהוקנו להם. ולבסוף, סמכותו של בית-המשפט לנהל את ההליך בהעדרו של הנאשם או להגביל את ניהולה של פרשת ההגנה - מקום בו מסכלת התנהלות הנאשם את תקינות ההליך או את עצם ניהולו - נגזרת מסמכותו הטבועה של בית-המשפט למנוע פעולה או מחדל מצדו של בעל-דין, תובע או נאשם, שיש בהם כדי להכשיל הליכי משפט ולמנוע ממנו מלמלא את ייעודו בעשיית דין צדק....."

ע"פ 10736/04 מרדכי כהן נ' מדינת ישראל (26.9.06, פסקה 25).

45. הדברים האמורים לעיל, יפים ונכונים בעיני להליך שבפנינו, שבו סבר בית המשפט ובצדק כי המערער עושה שימוש לרעה בזכויותיו הדיוניות, ולפיכך צדק בית המשפט קמא כאשר קבע מועד שאינו ניתן לשינוי לשמיעת ראיות הצדדים ולסיכומים.

46. ומכאן, להחלטת בית המשפט קמא מיום 12.2.18 שגם בה לא מצאתי כל פגם לאור כל האמור לעיל. אמנם נכון הוא כי בית המשפט קמא לא התייחס בהחלטתו לאישור הרפואי שהוצג בפניו, ואולם עיינתי באישור זה ולא מצאתי בו אישור מספיק להצדקת אי התייצבותו של המערער לדיון האמור וכפי שצוין באישור המחלה שהוצג, "אישור זה אינו בתוקף עבור מוסדות משפטיים, צבאיים ומשרד הביטחון".

47. גם אם נניח כי הייתה למערער הצדקה לאי התייצבותו לדיון, הרי שלא הייתה כל הצדקה לדרך בה פעלו באי כוח המערער, אשר הציבו בפני בית המשפט עובדה מוגמרת שלפיה אין הם מוסמכים לייצג את המערער בהעדרו, ואין גם כל הצדקה לדרך פעולתו של המערער אשר למרות החלטותיו הקודמות של בית המשפט בחר פעם נוספת שלא להסמיק את עורכי הדין מטעמו לייצגו בדיון, ובנסיבות אלה, יכל בית המשפט למחוק את הבקשה על אתר בהעדר התייצבות מטעם המבקש.

48. זאת ועוד, העד מטעם המשיבה התייצב פעם נוספת גם לדיון ביום 12.2.2018, וגם הפעם לא הייתה כל מניעה של ב"כ המערער לחקור, אלא שהם בחרו פעם נוספת להציב את בית המשפט בפני עובדות מוגמרות לפיהן הם אינם מוסמכים לחקור את העד בהעדרו של המערער.

לעמדת, זכות היסוד לחקירת עדים, כפי שנקבעה על ידי בית המשפט קמא בהחלטתו מחודש יוני

2017, אף היא איננה זכות בלתי מוגבלת והיא ניתנת לניצול בהתאם לכללים ולעקרונות שעל פיהם מתנהל ההליך השיפוטי ובכלל לזה החובה לציית להחלטות בית המשפט. משבחר המערער שלא למלא אחר החלטות בית המשפט וזאת, הן באי הופעתו לדיון והן באי הסמכת באי כוחו לחקור את עדי המשיבה בהעדרו, תוך הפרת הוראות בית המשפט, יש לראות את המערער כמי שוויתר על זכותו לחקירת עדי המשיבה, ולחלופין בית המשפט קמא היה מוסמך מכח סמכותו הטבועה לניהול ההליך, ולמניעת המשך ניצולו לרעה של ההליך על ידי המערער, לדחות את בקשת ב"כ המערער לדחיית הדיון, ובכל מקרה לא נפל גגם בהחלטת בית המשפט להורות על הגשת סיכומים בכתב אף ללא חקירת המצהיר מטעם המשיבה.

49. משלא נפל גגם בהחלטות בית המשפט במיום 15.1.2018 ו-12.2.2018, היה המערער מחויב להגיש סיכומיו ומשלא עשה כן, צדק בית המשפט קמא בהחלטתו על מחיקת הבקשה.

50. די היה בטיעונים לעיל בכדי להצדיק את דחיית הערעור, אלא שבמקרה זה, מצטרף לטיעונים לעיל נימוק נוסף המצדיק את דחיית הערעור והוא חוסר ניקיון הכפיים של המערער, כפי שהתגלה בפני בית המשפט קמא שבו הוצגו צילומים המעידים באופן ברור על כך שהמערער המשיך בביצוע עבודות בנייה גם לאחר קבלת צו ההריסה, וזאת ללא היתר בנייה ובניגוד לדיון.

51. בהקשר זה יודגש כי לאחר הדיון שהתקיים ביום 15.1.18 יכול היה המערער להגיש תגובה לצילומים אשר הוצגו בבית המשפט אך הוא בחר שלא לעשות כן. כך גם בפני לא נשמעה למעשה כל טענה מצד המערער ביחס לעצם המשך ביצוע פעולות הבנייה, אלא רק טענות המתייחסות להצגת התמונות בבית המשפט קמא ללא נוכחות המערער, ובנסיבות אלה, אני סבור כי הונחה בפני בית המשפט קמא תשתית מספיקה המצביעה על חוסר ניקיון כפיים של המערער אשר בהתאם להוראות חוק התכנון והבנייה וגם בטרם נכנס לתוקפו תיקון 116, היה בהן כדי להצדיק דחיית ערעור המערער, ובעניין זה אפנה ל-ע"פ (חיפה) 1453-05-09 אגבארייה נ' מדינת ישראל (6.6.09), שם נקבע כי:

"הכלל הראשון הוא כי על המבקש את ביטול הצו המנהלי לפעול כשידיו נקיות. אין זה המקרה שבפני. צו ההריסה המנהלי הומצא למערער בטרם השלים את הבנייה. המערער בחר להמשיך את הבנייה, להשלימה ולאכלס את הדיר. סבור אני כי בכך השמיט תחת רגליו את הבסיס לקבלת צו שעניינו עיכוב ביצועו או ביטולו של צו ההריסה המנהלי. הכלל הוא כי 'חייב אדם להחליט בלבבו אם מבקש הוא סעד מבית המשפט או אם עושה הוא דין לעצמו. שני אלה בה בעת לא יעשה אדם...'"

52. לאור כל האמור לעיל, ואף מבלי להידרש ליתר נימוקי המשיבה אני מורה על דחיית ערעורו של המערער, ועל ביטול עיכוב הביצוע עליו הוריתי בהחלטתי מיום 17.3.2018.

53. המערער ישא בהוצאות המשיבה בסך של 5,000 ₪.

ניתן היום, ו' חשוון תשע"ט, 15 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.